

Disputatio medica aegrum haemorrhoidibus dolentibus et immodicis laborantem exhibens ... / sub praesidio ... Georgii Wolffgangi Wedelii ... in auditorio medico publicae eruditaeque philiatrorum disquisitioni exponit responsurus autor Johannes Fridericus Eckhardus ... anni M DC LXXIX.

Contributors

Wedel, Georg Wolffgang, 1645-1721.
Eckhard, Johann Friedrich, active 1679-1680.
Universität Jena.

Publication/Creation

Jenae : Literis Samuelis Krebsii, [1679]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/ezej69pda>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

B. SS. T.

DISPUTATIO MEDICA
ÆGRUMHÆMORRHOIDI-
BUS DOLENTIBUS ET
IMMODICIS LABORANTEM

exhibens,

Quam

SUB PRÆSIDIO

EXCELLENTISSIMI ET EXPERIENTISSIMI

DN. GEORGII WOLFF-
GANGI WEDELII,

MED. DOCT. THEOR. P. P. MED. DUC.

SAX. S. R. I. ACAD. NATUR. CURIOS.

ADJUNCTI,

*Dn. Præceptoris, Promotoris & quondam**Hospitis sui omni observantia cultu æternum**devenerandi,*

IN AUDITORIO MEDICO

publica eruditaque Philiatrorum disquisitioni exponit

RESPONSURUS AUTOR

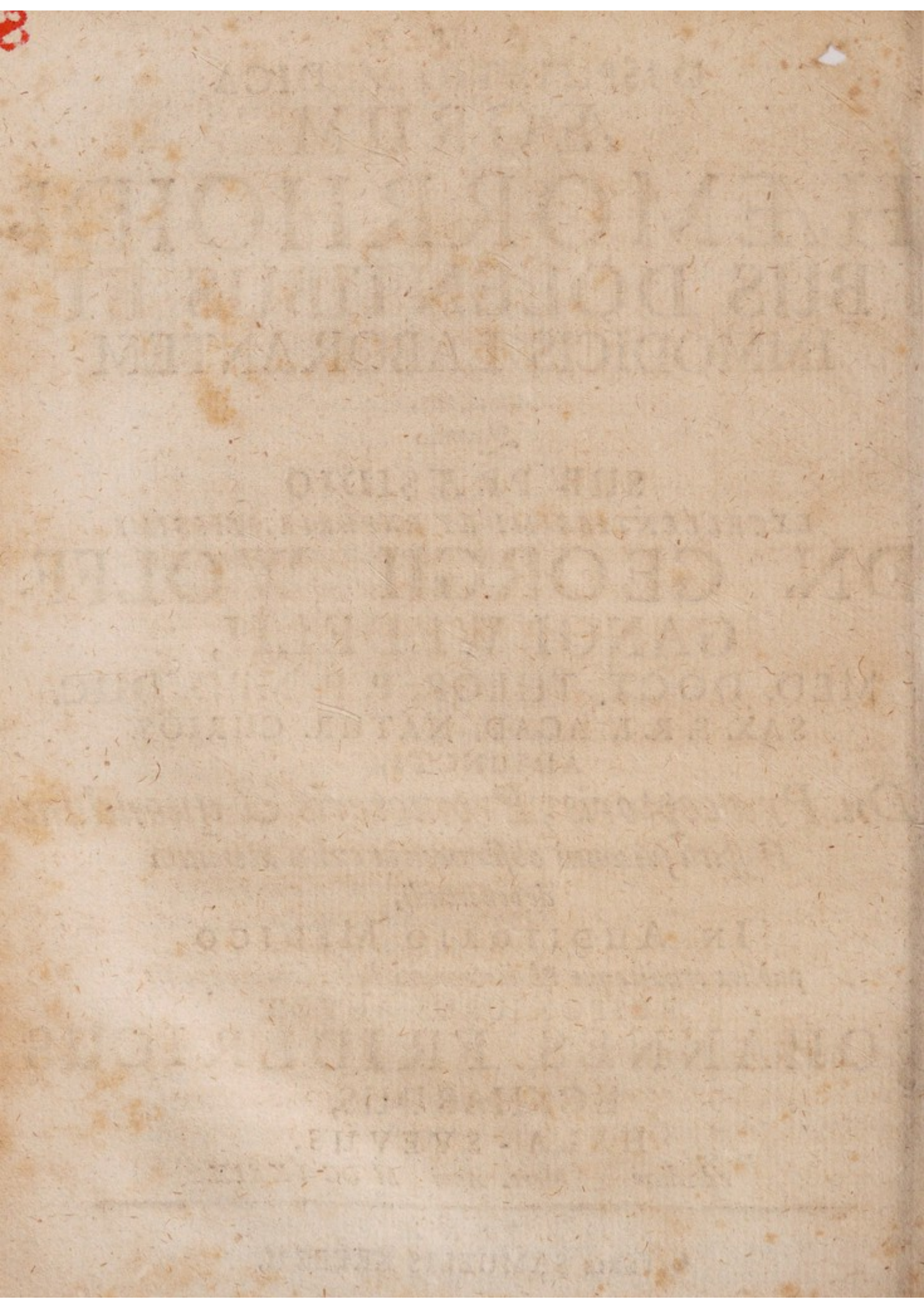
JOHANNES FRIDERICUS
ECKHARDUS,

HALA - SVEVUS,

*ad diem**Mart. Anni M DC LXXIX.*

J E N Æ

LITERIS SAMUELIS KREBSII.

PROOEMIUM.

Caudet vitalis microcosmi succus suis limitaneis terminis, quibus ceu parietibus alluens continetur, curiosè à naturâ custoditus, non minus ac in macrocosmo fluidum solido, mare terræ ambitu coercetur. Ut verò è cryptis vivida promptè profilit unda, seu porosioribus arenarum canalibus eò invitata, seu concamerationibus profundis exitu commo-
diori dato; ita quoque si exundet sanguis, illis potissimum locis impetu facto vel proruit vel colligitur, quæ fornicata, teneriora & profundius ad viscera abditam sternunt vitam.

Caput per nares; pulmo, ventriculus, lien per os; mesenterium & reliqui infimæ culinæ ministri per hæmorrhoides seorsim protrudere observantur sanguinem, quin tota massa sanguinea per easdem vias modò criticè, modò symptomaticè affectat exitum, & secundum naturam penitus ex utero in fœminis statò tempore, statò pondere exit.

Mittimus hac vice alias illuviei hujus latebras, solæ ad se nos vocant jam hæmorrhoides, aureum flumen amulantes, si bene procedant, & germanam attendere velimus nomenclaturam. Nulla æquè sanguinis scaturigo totidem experitur symptomata, quàm infima hæc ipsa, adeò & tumores & dolores, & centena alia inde propullulant.

Dum verò aggredimur duo horum præcipua, quæ reli-

quorum omnium instar esse possunt, divinum veneramur Numen, ut omnia feliciter cedant.

I. N. J.

HISTORIA.

Vlr 45. annorum, temperamenti melancholici, habitus gracilioris, facie luridâ, doloribus hypochondrii sinistri dudum afflictus, & ulceribus ac tumoribus pedis ejusdē lateris laborans, cibis salitis, piperatis, frequenter usus, pilulas etiam aloeticas crebrius assumere solitus, cum aëre hyemali equo fortius vectus domum, plenus irarum ob adversam fortunam, rediisset, sentit circa plenilunium post depositas alvi sedes stillare guttatim sanguinem & chartam maculare, (non insuetum verò ipsi fuit etiam menstruatim pati hæmorrhoides) hinc dolores circa anum accrescere cum levi tenesmo, digitis tandem prominere tuberculum molle indolens, idque jam per aliquot septimanas. Fluxus sanguinis per vices continuat, tumor verò post duriorum scybalorum dejectionem præcipuè extuberat inæqualis, ut sæpe nec sedere nec decumbere vel stare valeat. Erumpente tandem graviore sanguinis impetu vires atteri observat, & procidere alvum ratus petit consilium.

RESOLUTIO.

Ægrum nostrum hâc historiâ propositum hæmorrhoidibus laborare nemo exploratis supra positis circumstantiis negabit.

Cum verò hæmorrhoides, ad symptomatum excretorum vel retentorum classem spectantes, missis aliis quamplurimis differentiis à magnitudine, numero vel loco, origine & figurâ &c. desumptis, distinguâtur principaliter in cœcas & apertas, illas dicendo, quod sine, has verò quod cum sangvinis excretionem fiant, ideò nobis explorare incumbit, ad quamnam speciem hæ nostræ, de quibus jam agendum, hæmorrhoides sint referendæ.

Dicimus ergò ægrum nostrum pati hæmorrhoides modò apertas & tantùm non immodicas, modò tumentes & dolentes. Neque enim infrequens est, ubi semel ad hanc lacunam mittere consuevit magis sangvinem archæus, pro diversâ ejus *συσσε*, acrimoniâ & statu alterutrum evenire.

Affectus hujus præsentiam confirmant.

I. ESSENTIALITER INHÆRENTIA seu *παθογνωμονικά*, qualia sunt sangvinis profluvium ex vasis, potissimùm internis, ani dejectiones excipiens, & magnus dolor ac tumor, quæ manifestè & infallibiliter eum adesse patefaciunt.

II. ESSENTIALITER CONSEQUENTIA idem revelant, & quidem ex *actionibus læsis vitalibus* prostratio virium; *animalibus* dolor & levis tenesmus; *qualitatibus mutatis*, facies lurida; in *excretis*, hæmorrhagia &c.

III. CAUSÆ PRÆGRESSÆ etiam assentiuntur, nimirum ciborum salitorum atque piperatorum, nec non pilularum Francofurtensium frequens usus, ut & animi ac corporis motus excessivus, aërque hyemalis, quas in sequentibus latius explicabimus.

IV. SIMILITUDO quoque idem testatur, cum, tali modo decumbentes hoc affectu laborare, lippis quoque & tonsoribus notum sit.

SUBJECTUM PRINCIPALE sunt vasa sangvifera, tum venæ, tum arteriæ sedales. Duplices autè sunt arteriæ & venæ, vel externæ vel internæ. *Arteriæ externæ* sunt pars hypogastricæ, quæ ab iliacâ, è ramo arteriæ magnæ, infimo ventri dicato, consurgente provenit; *internæ*

verò sunt arteriæ mesentericæ inferioris propaginis, intestinum rectum irrigantes. *Vena externa* est propago venæ hypogastricæ, quæ est ramus iliacæ à trunco venæ cavæ descendente productus; *interna* furculus est rami mesenterici à porta prodeuntis. Vid. *Dn. D. Fromana. tr. de hæmorrhoidib. probl. VI. pag. 22.* Utut verò in extimis partibus, ubi in tenuia filamenta fatiscunt vasa, recluso pariete & sepimento membranaceo, non exactè semper definiri posse videatur, utrū arteriæ, an venæ magis affectæ sint, cum oscillis promiscuè reſeratis affluxus & refluxus legitimè fieri nequeat; ex legibus tamen circulationis claret, arterias respectivè magis in culpâ esse, quæ scilicet continuò adducunt sanguinem à corde, ceu centro, ad circumferentiam totius.

MINUS PRINCIPALE constituimus hypochondria, lienem, cum primis & mesenterium, imò adæquatè totum corpus, quatenus in eo causa morbifica continetur & alitur.

CAUSA IMMEDIATA hujus mali, quoad fluxum quidem, archæi est ad expellendum irritatio, & consequenter vasorum sangviferorum in podice per ἀναστόμωσιν apertio; quoad tubercula verò subsistentis sanguinis distensio.

MEDIATAM PROXIMIOREM verò quoad *essentiam* statuiamus sanguinem & serum, quæ ut omniū fere morborum causa, ita & hic optimo jure accusantur. Sanguis in primis melancholicus, seu potius atrabilarius communiter sic dictus memorandus venit, stimulis salinis acribus pollens & irritare & distendere aptis.

Helmontii assecla *Fr. Oswaldus Grembsius in arbore integra & ruin. homin.* scribit, fluxum hæmorrhoidalem fieri, si fel & pylorus non benè consentiant, vel si transmutata sextæ digestionis transferantur in primam, tūc contingere ejusmodi fluxus hæmorrhoidales.

Tachenius suum alkali & acidum; *Sylvius* & *Graffius* humoris pancreatici vitium accusant.

Quoad *modum essendi* hi humores vitiosi peccant 1. *quantitate*, quatenus nimirum abundant in toto corpore, ut etiam ex ulceribus & tumoribus pedis sinistri lateris apparet, unde natura gravata eosdem ad intestinum rectum defert.

2. *Qualitate*, dum noxia in iis deprehenditur potestas, & acrimonia aspera, intestinum rectum vellicans, hinc & tenesmus excitans.

3. *Motu tum generationis, tum locali.* Generata fuit prava ista materia in corpore toto, inprimis in visceribus sanguinis depurationi destinatis, in specie verò quod lien, cujus officium est, recentiorum plerorumq; effato, sanguinem à corde transmissum insito suo fermento ulterius coquere, ejusque crassiores partes ad feliciorum in ordinariis naturæ emunctoriis separationem perficiendam elaborare ac disponere, suo munere ritè fungi & debitam sanguin consistentiâ fecernerari non potuerit. Hinc recrementosa ista partes p. n. salinae in sanguine cumulatae, & in aliis visceribus, quorum hasce secernere officium erat, ad sequestrationem ineptae, faciunt ut cæterae partes male nutriantur; hinc facies decolor, affectus hypochondriacus, & centena alia gignantur mala. Non minùs in arteriis sedalibus, à loco, in quo finiuntur sic dictis, motum concepere peregrinum, partim dilatatis vasorum crispaturis stagnando, partim, reſeratis eorundem osculis, *αὐθιγὰς* effluendo.

Nequè mirandum adeò est in scorbuticis, hypochondriacis, melancholicis, maniacis & similibus, adeoq; & in nostro ægro, fluxum hujusmodi hæmorrhoidalem contingere, si cogitemus consuetam methodo partem mandantem, recipientem, modum & vias. Videmus sanè in foeminis totum corpus *ὀργασμῶ* in malsâ sanguineâ concepto in menses ordinariè exsolvi; in capite redundante sanguine nares hæmorrhagiâ stillare, redundante eodem versus pulmones, ventriculum, renes decubitu illo suo exitum ambire diversum, seu onere isto suo, seu acrimoniâ, seu motu vitiatum facessat negotium. Merito ergò jure dicemus PARTEM MANDANTEM esse hypochondria, plurimis vasis prædita, plurimo sanguine. Non mirandum hinc non contentum æquè esse sanguinem his spatiis, sed regurgitare sæpiùs inducto *ὀργασμῶ* præsentibus obstructionibus, ut decumbat in glandosis & torosis his ani partibus, quæ PARS sunt RECIPIENS, debilis natura, debilis affricu & aliis fluxu ad hanc lacunam quasi invitantibus, adeoq; ad recipiendum aptissima. VIAS jam supra memoravimus. Modum verò etiam stante circulatione commodè per *ᾠσιν* & *ἐλξιν* definimus, ut hoc pacto innuamus plus affluere quàm refluere, læsam esse proportionem in pondere, mensurâque huc distribuendi sanguinis, unde facile reliqua vitia consurgunt.

EX CAUSIS MEDIATIS REMOTIORIBUS NATURALIBUS memorandum TEMPERAMENTUM MELANCHOLICUM, & HABITUS CORPORIS gracilior, quæ ambæ hunc hospitem libenter quoque suscipiunt.

E numero rerum necessariarum, aliàs non perperam NON-NATURALIUM dictarum considerandus est AER, qui ut tempore hyemali est concentratior & aquosior, ita humiditates & fluxiones humorum auxit, & ad centrum suum calorem cogens magis, motum intestinum majorem effecit.

Nec minimum momentum contulit CIBUS, quo usus est, inconueniens, piperatorum & salitorum esu delectatus, qui sanguinem fervidiorem & acriorem reddidit, ad fluendum & stimulandum postmodum magis aptum.

Sic & insignem ansam præbuit usus crebrior pilularum Francofurtensium aloë recipientium, quæ ob stimulandi proprietatem & acrimoniâ conjunctâ sanguinem fervidiorem reddentes, oscula venarum referant & non sine aliquâ fermentatione singulari massæ sanguineæ inductâ ad excretionem sanguinis invitant, de quo vid. *Frid. Hoffmann. M.M. l.i.c.VIII.p.80.* Unde & experientiam docere inquit *Sebizius disp. de purg. ultim. quæst. 5.* quibus sedis venæ, quas hæmorrhoidales appellant, turgent, aut aperiuntur, vel minima aloës sumptâ portiunculâ aut tumefieri aut recludi. Et *Fallopianus* scribit, toties se fluxum hæmorrhoidum procitasse, quoties aliquot saltem vicibus aloë dedit. Videmus etiam eos qui aloë frequenter utuntur, in hæmorrhoides incidere, & mulieribus suppressa menstrua illius assumptione evocari posse compertum est. Cum verò effectus hic certus sit, & in nostro ægro aloës usus non parum ad tenesimum & fluxum hæmorrhoidalem contulerit, illud saltem hoc loco tangemus, quod aloë id cum aliis purgantibus, quæ salino-sulphureum principium magis habent pansum, habeat commune, & tum hâc ratione, tum deterfione intestinorum & bili stimulum addendo id præstet.

MOTUS quoque ille nimius ab equitatione succussoriâ particularum heterogenearum exagitationem promovit, & corpus ad hoc malum suscipiendum magis idoneum reddidit, unde & plures hunc affectum hoc modo sibi conciliaffe observavit *Reiner. Solenander sect. iv. Conf. xx.*

In EXCRETIS memoranda est consuetudo naturæ & fluxus hæmorrhoidalis singulis mensibus accidens, qui ante viam fecit tritā, ut postea humores inhærentes eò facilius & commodius ad anum deferri potuerint.

ANIMI PATHEMATA adversâ fronte occurrentia hic quoque summo jure accusari queunt. Quippe ira, quâ correptus fuit, spiritus in vasis sangviferis inflammans, sangvinem in motum ciens, humores exagitans affectum nostrum insigniter promovit.

EX PRÆTERNATURALIUM causarum classe *dolor hypochondrii sinistri* diu affligens, præire & comitari, quin causari affectum ut in aliis solet, ita etiam in nostro ægro attendendus est, sive innuens intestinorum, coli cumprimis, sive partium musculosarum spasmodicam tensionē, seu, quod credibilius in nostro casu est, obstructa vasa in parenchymate lienis, quem sæpissimè hoc symptoma ciere, exempla in praxi testantur non infrequentia. Sic & *ulcera* & *tumores* pedis notant sangvinem vitiosum ac partibus conservandis ac nutriendis ineptū, ut adeò & in nostro ægro assertum è praxi natum valeat, hæmorrhoides cacochymia biliosæ & scorbuticæ maximè esse indices, & sanitatem non adeò firmis niti grallis.

Positâ hujus affectus origine, nunc symptomatum exinde productorum rationes inquirere oportet, quæ signorum vicem in historiâ obiêre prius.

1. *Tumor ac dolor circa anum* notat copiam sangvinis magnam in eo loco esse collectam, vasaque distendentem, à tali verò distensione solutio continui intenditur, unde non potest non, quia plures nervi ac isti diversi generis in sphincterem ani inferuntur, quin satis molestus sensus podici inducatur, varians dein pro materiæ quantitate vel majore vel minore, vel qualitate acriore vel obtusiore, nec non compressione & attritione scybalorum duriorum &c.

2. *Fluxus sangvinis continuat* à collecti sangvinis ὀρρασμαῖ, unde in extimis his confiniis vel statò tempore, vel indefinito orificia vasorum laxantur, & cruorem exstillant.

3. *Tuberculum molle indolens prominet*, à decubitu sangvinis vasa venosa æqualiter jam distendente, unde tangenti digito cedit, nec dolorem æquè movet.

4. *Tumor post duriorum scybalorum dejectionem* præcipuè extuberrat inæqualis, factâ per desidendi conatum & nisum fortiolem vasorum extensione simulque crispaturâ.

5. *Nec sedere nec decumbere sæpè novit*, ob tristem sensationem, à compressione tuberculi hoc modo per parietum commissuram majore factâ.

6. *Attritio virium* fit ab evacuatione sanguinis nimia, necessarii quippe naturæ thesauri, nam si hic minuitur, impossibile est, ut corpus omnigenas suas vires & justam constitutionem retinere possit.

7. *Procidentiam ani* mentitur prominentia tuberculi, inprimis post alvi depositionem adaucti, quod ipsum ignaris non rarò sub specie procumbentis intestini recti imponit.

8. *Tenesmus* apparens à stimulatione humorum acrimum & falsorum ortum trahit.

Perlustratis hisce, de *αἱμορροΐδι* agere operæ pretium jam ducimus.

Quod SALUTIS ET MORTIS eventum attinet, videri quidem posset affectus satis periculosus, quod & immoderatus effluat sanguis, vitæ thesaurus, & doloribus ac cruciatibus æger maximè defatigetur: nam, scribente *Galeno l. 9. M.M. c. 10.* enormes & immodicæ sanguinis, per hæmorrhoides hoc loco eruptiones spiritus exhauriunt, calorem nativum penè extinguunt, concoctionem lædunt, decolorationem efficiunt, cruditates gignunt, apoplexiam, paralyin, cachexiam, hydropem & atrophiam inducunt, imò totum corpus refrigerant, jecorisque ac ventriculi summam debilitatem afferunt. Ita *Greg. Horstius Ep. Med. l. IV. p. 248.* refert patrum suum Medicum celebrem Jacobum Horstium inordinato hæmorrhoidum fluxu succumbentibus viribus vitam cum morte commutasse. Nihilominus tamen speramus meliora. Sanguis magis effluit per collectionem ibi hærens & redire renuens, quàm per affluxionem impetuofam; æger fluxui huic adsvetus est, non diu adhuc duravit, & quæ alia bona signa adsunt.

MODUM EVENTUS quod concernit, salutiferum eum fore, præfagimus materiæ morbificæ, nominatim sanguinis correctione & collecti discussione, procuranda aptis remediis, ita ut singula iterum suis ritè fungantur muneribus & aberranti naturæ commodior

monstretur via sese ab inquinamentis liberandi, quin ab iis immunem se præstandi.

Nullum verò dubium, LONGIUS paulò malum daturum esse molestias, quod huc tanquàm ad sentinam natura vitiosos humores amandare consueverit, fovente id ipsum cacochymiâ, & viscerum obstructionibus, quorum correctio ipsa quoque moram aliquam postulat. Unde patientia ægro imperanda, & obsequium, quò citiùs defungatur molestiâ, à nobis quovis modo averruncandâ.

Breviter igitur præmissâ theoriâ hujus mali, jam subveniendum est ægro, ut quàm possumus citissimè eum ex hoc labyrintho eripiamus.

CURATIO melius absolvi non potest, quàm si juxta sœvetam mendi methodum, tribus innitentem indicationibus, procedamus, quarum prima est CURATORIA, ubi respectus habendus ad fluxum hæmorrhoidalem ipsum nimium, non neglectis reliquis symptomatibus huic conjunctis & consequentibus, inprimis urgenti dolori.

2. PRÆSERVATORIA intenta est causis tùm remotis, tùm proximis removendis.

3. VITALIS denique vires oppressas ac depauperatas roborare, ac ab alieno jugo inimico liberare satagit.

Hiscæ indicationibus satisfacere possumus auxiliis ex tribus usitatis fontibus depromptis. Et quidem.

E CHIRURGICO ad causam tollendam præprimis commendamus VENÆSECTIONEM revellendi gratiâ instituendam, & quidem maturè, nam si demùm eam adhibere vellemus, cum necessarium illud naturæ balsamum jam nimium est debilitatum & imminutum, profectò non juvaremus ægrum, sed sic viribus penitus depauperatis metuendum foret, ne natura planè succumbat. Indicat eandem sanguinis qualitas & motus inprimis vitiosus, consentit ætas, vires, habitus corporis, neque obstat cacochymia, quæ quippe adhuc intra moderationis consistit terminos. Secetur mediana vel basilica sinistri brachii, educto sanguine ad ℥ij. vel ℥iij.

Venæsectioni substitui possunt CUCURBITULÆ superioribus partibus, ut scapulis, humeris, brachiis applicatæ. FONTICULUS quoque in brachio vel pede excitari potest, si non ad revellendam materiam, tamen ad evacuandam serosam acrem colluviem.

FRITIONES VERÒ & LIGATURÆ dolorificæ in superioribus institutæ partibus in hoc profluvio parum prodesse possunt.

Sin immoderatum profluvium frustraneum omnium medicamentorum usum reddiderit, ægro ustio svaderi posset, si quidem satius est aliquid non nullâ fiduciâ vel cum periculo facere, quàm spe ademtâ certò perire, ut ait *Galenus 10. M. M. c. 10.* & juxta *Celsum* spes dubia certâ desperatione potior est, item secundum *Hipp. 1. aph. 6.* ad extremos morbos exquisitæ extremæ curationes optimæ. De modo ritè administrandi hancce operationē videri queunt chirurgi, in primis *Sculdetus in armam. chirurg. p. 174.* qui ipse hoc modo nobilem quendam Venetum felicissimè curavit, ut & *Alex. Massarias*, qui sub finem *l. 3. Prax.* testatur se vidisse aliquem pristinæ sanitati h. m. restitutum. Speramus tamen, illâ non opus fore.

Ad PHARMACIAM delati ex ea eligimus primò LENIENTIA, ut per ea humores evacuentur serosi & acres, qui sanguinis sunt vehiculum & stimulus, ut natura hanc leniter evacuationem instituat, & hoc modo simul humores ad hæmorrhoides fluxuri ad intestina divertantur.

Rx. decoct. seri tamarindinat. ℥iij. elect. lenit. ℥ij.
sir. cichor. c. rhabarb. ℥iij. M. D. in fict. S. Lind. Trancflein.

Rx. elect. lenit. pulp. tamarindor. ā. ℥ij.
extract. rhab. ℥j. sacch. parum. M. in pyx. S. Lind. Latwerge.

Rx. rad. polypod. scrophular. ā. ℥℔.
pulp. tamarind. fol. sen. Alex. s. s. ā. ℥iij.
rhabarb. Alex. ℥j. cryst. ꝑri ℥℔. coq. in s. q. ▽ simpl.
Colat. Rx. ℥vj. adde sir. ros. solutiv. cich. c. rhab. ā. ℥℔.
M. F. potio. D. in fict. S. Lind. Trancf auf 2. mahl.

Sequuntur PRÆPARANTIA biliosos & serosos humores, rarefactionem p. n. sanguini inducentes, & decubitum hujusmodi procurantes inhibentia, adeoque maximè proficua.

Rx. Ræ ♂ Zwelffer. ℥ij. D. in vitro.

Rx. Tinct. ♂ cydon. mist. antiscorb. ess. fumar. ā. ℥j.
M. S. Blutreinigende Mixtur.

Rx. crac.

Rx. *croc. ♂* *At. nigr. 3j. rad. ari ppt.*
ebor. f. Δ, hepat. rubr. Dresd. ā. ḡ. xv. o o mac. gtt. j. M.
S. in chartā Digestiv. Pülverlein.

Rx. *aq. endiv. cichor. urtic. acetos. acac. ā. 3j. plantag. 3vj.*
Ræ ros. viol. ā. 3ij. sir. berb. rib. ā. 3ß.
clyss. ♂. At. 3j. M. D. in fict. S. Digestiv. Träncklein.

PURGANTIBUS verò vix ultra sphæram mitiorum jam laudatorum
 opus erit; sin id exigant circumstantiæ,

Rx. *decoct. flor. & fruct. 1ßj. elect. lenit. o o verbasco. ā. 3ß.*
vitell. ov. n. j. sacchar. rubr. 3ij. M. F. l. a. Clyster.

Rx. *MP. ♀ ear. Sröder. defumar. ā. 3ß. extr. rhabarb. ḡ. v.*
resin. gialap. g. iv. M. F. l. a. pilulæ D. in pyxide.
S. Laxier. Pillen.

Rx. *extr. rhabarb. mechoac. agar. ā. 3ß. decoct. aper. Mes. 3iij.*
sir. rosar. solutiv. 3iij. M. F. Haustus. S. Laxier. Träncklein.

Nec DIAPHORETICA officio suo deerunt, temperatiora tamen,
 ne dum rarefit horum usu sanguis, magis affectum exacerbet.

Rx. *bez. Al. CC. ust. ā. 3j. lap. bez. occ. ḡ. iij.*
magist. anod. ḡ. ij. M. div. in 2. part. æqual. D. in ch.
S. Schweiß. Pülverlein.

Rx. *mixtur. simpl. 3j. extract. agrim. galeops. ā. 3j.*
essent. anod. gtt. x. M. D. in vitr. S. Zertheil. Essenk.

Rx. *aq. card. ben. fumar. bezoard. ā. 3j.*
♂ii diaph. 3j. ♂i rutac. 3iij. laud. op. ḡ. j.
sir. acetos. citr. q. f. M. F. Potio D. in fict. S. Schweiß. Träncklein.

DIURETICORUM verò uti attemperandi salinos acres humo-
 res summa est efficacia, ita hic quoque sine suo non frustrabuntur, di-
 vertentia à posteriori stigma falsum, biliosum, à priori corrigendo vi-
 scerum characterem & feri vitiatum.

Rx. *magist. oc. ♂. 3j. succin. 3ß. D vitriolat. 3ß.*
M. D. in chart. S. Kühlend Nieren Pülverlein.

℞. *Δe acetos. antiscorbut. polychrest. ā. ʒj.*

℞e *violar. aperit. ā. ʒj. sir. dialth. Fernel. ʒʒ.*

M. S. Alterir und treibend Nieren • Träncklein i. Löffel vol uf einmahl.

Succedunt ALTERANTIA & CONFORTANTIA, partim tōne viscerum, partim dolori & fluxioni dicata, quæ omne absolvunt punctum.

℞. *rad. bistort. nymph. tormentill. ā. ʒiij.*

herb. millefol. centinod. agrim. summit. fumar.

fl. rosar. rubr. galeops. ā. mj. gr. chermes ʒij.

infundantur c. lbij. ser. capr. stent per ʒp.

D.S. blutstillend und reinigender Trancf/ oft darvon zu nehmen.

℞. *Δe bistort. burs. pastor. plantag. ā. ʒiʒ. succ. granat. acid. ʒj.*

℞e *ʒis Oli, ♂ adstring. ā. ʒiʒ.*

sir. corall. q. s. ad gratiam. M. F. Julepus.

℞. *ess. hemat. sangvinis symph. ā. ʒj.*

℞e *antiphthif. Gramman. ʒʒ. anod. gtt. xv. M. D. in vitro*

S. anhaltende Essens.

De succo granatorum notatu dignam refert historiam *Bartholinus Act. Med. Hassn. an. 1671. 72. observ. 51.* illustri cuidam viro, inquit, cui ante moderatius ad ʒias sanguis ex hæmorrhoidibus fluxerat, jam nescio qua sanguinis acrimoniâ vel viarum laxitate ad libras manat, ad animi ferè deliquium, tentata ad revulsionem venæsectio aliaque remedia solita advocata, sed frustra. Tandem præsens auxilium grana granatorum succulenta subministrarunt, quibus masticatorum succoque deglutito cessavit periculosus sanguinis fluxus, cujus id circo remedii certitudinem sæpius factis experimentis deprehendit *Hafniæ.*

Chelidonio minori probatissimum usum tribuunt Medici practici, cujus encomium videri potest apud *Solenandrum Conf. p. 381.*

Possunt etiam adhiberi emulsiones illæ, à quibus *Andr. Cnöffelius Joh. Casimirum Regem Poloniae* non rarò & aliquando sex vel septem septimanis omni die vexatum hoc malo, vulgaria remedia spernente, convaluisse notavit, quas reperire licet in *appendice ad Eph. Germ. An. VI. & VII.*

R^x. Oli ♂ 3j. R^e violar. 3ij. M. D. in vitr. S. Alteris Tinctur.
 R^x. essent. traumat. D. D. Pres. 3ij. anod. 3ß. M. S. Starch. Tinctur.
 R^x. R^e corall. ♂ adstr. ā. 3j. M. D. in vitr. S. ut supra,
 R^x. conserv. rosar. rubr. antiq. symph. ā. 3j.
 lap. hemat. corall. rubr. ♀ sigillat. ā. 3iß.
 sir. myrtill. q. f. M. F. l. a. Electuarium. S. Anhaltende
 Latwerge.

R^x. conserv. violar. balaust. ā. 3ß.
 sanguinis dracon. bol. armen. ebor. foss. ppt. ā. 3ij.
 req. Nic. 3j. sir. cyd. q. f. M. F. l. a. Elect. de quo sæpius ca-
 staneæ sumi potest quantitas.

R^x. extr. tormentill. agrimon. ā. 3j.
 sanguinis drac. croc. ♂ adstr. ā. 3ß. laud. opiat. g. iij.
 M. F. Pilulæ instar lentium D. in pyx. anhaltende Pillen.

R^x. conserv. cichor. acetosell. ros. ♀ lata ā. 3ß.
 uvæ quern. ppt. 3iß. lap. hematit. sanguinis drac. mastich. ā. 3j.
 succ. acac. 3ij. extr. agrimon. theriac. ā. 3ß.
 sirup. pilosell. myrtin. ā. q. f. M. F. f. a. Elect. D. q. nuc. mosch.

R^x. pulv. stypt. D. D. Pres. 3ij. croc. ♂ adstring. 3ß.
 spec. diamarg. fr. 3j. laud. opiat. gr. iij. M. F. l. a. Pulvis. D.
 3j. pro dosi.

R^x. ♀ sigill. 3j. lap. ♀ . 3ß. croc. ♂ astr. 3j.
 diacod. solid. 3ij. smaragd. ppt. 3ß. mag. anod. g° . xii. M. F. l. a. pulv.

R^x. troch. de carabe 3ij. pulv. stypt. Heurn. 3ß.
 spec. diatragac. malicor. ā. 3j. ♀ mastich. gtt. ij. M. f. f. a. pulv.
 Dos. 3j. 3ß.

R^x. troch. de spod. mum. croc. ♂ adstr. ā. 3j. laud. op. g° . iß.
 M. f. l. pulv. div. in 3. p. æq. D. in charta S.

Sirupus ille quoq; magni momenti est, quem describit Zacutus Lus-
 us prax. historiarum l. ultim. num. 3. obs. 3. testans eodem plures ex
 fluxu conclamatos sanitatem recuperasse.

Complementum hisce addent **TOPICA**, exterius applicanda, tum dolenti tumori, tum fluxui ipsi immodico opem latura. Ut enim per memorata hætenus medicamina attemperato & in ordinem redacto sanguine, fecibus emollitis, acrimoniâ biliosâ, acri, salinâ correctâ reliqua inde producta sponte cessare par sit; nihilominus tamen & urgentibus symptomatibus per localia adscita satisfieri commodius poterit, & priorum intentio facilitari.

DOLORI quidem, ut paucis nos expediamus, occurrere licebit paregoricis, dissipantibus, emollientibus, quo nomine sequentia laudabimus.

*Rx. rad. alth. ʒß. herb. linar. cum tot. mij.
fl. chamom. Rom. mß. melil. thaps. barb. ā. p. iij.
sem. fœni græci, lin. conquass. ā. ʒiij.
mastich. thur. ā. ʒß. M. D. in ch. S. Species zur Behung / cum
lacte coquendæ.*

*Rx. ungv. popul. mucilag. sem. psyll. c. ʒros. fact. ā. ʒß.
Sacchari hni. ʒ. xv. ceruss. ppt. ʒj. Oli diaph. ʒ. vj. ʒo. ovor. ʒij.
M. F. l. a. ungu. D. in pyx. S. Eind-Salbleim.*

*Rx. theriac. Androm. cepar. sub ciner. coct. ā. ʒij.
ʒo. ovor. ʒj. croc. gr. v. M. F. l. a. unguent. D. in pyx. S. u. f.
Rx. fl. verbas. p. iij. rad. scrophul. ʒß.
colophon. mastich. myrrh. ā. ʒj. M. D. in scat. S. Pulver zum
räuchern.*

Ad **FLUXUM** verò cohibendum unicè jam feligemus **Clata**, quæ palmam facile reliquis omnibus præripient. Sic *colcotharis* contactu id impetrare licet, modò, ut spes est, commodè oscillis hiantibus applicari possit, experimentis siquidem notum est pluribus, ochreâ & acetosâ suâ virtute hoc ipsum tum sanguinis fluxiones varias & nominatim hæmorrhoidum, de quo vid. observatio *Heurnii l. 6. aphor. comm. 12.* compescuisse, tum ichorosas quoque ulcerum alias.

Sic *ieçv̄ iaua* constituit *liquor stypticus*, hodiè decantatissimus ex **Oli** simpl. vel **ʒlis** profapiâ, accessione affinis mineralis soluti, & pro lubitu saturno quoque roborandi, oriundus.

Tacemus pulverem sympatheticum *Dygbei*, iisdem quasi
princi-

principiis innixum, & alia hujus commatis. Hæc enim instar omnium esse poterunt, reliqua si desiderentur, aliundè haurienda.

Nec indicta relinquenda amuleta varia, quæ contactu & effluviis suis fero & sangvini, per poros & glandulas subcutaneas, mediante calore actuata, suum characterem imprimere valent. Triumphat hoc nomine præ reliquis *fabaria*, amuletum ad hæmorrhoides *Dn. D. Præsidis*, descriptum *ann. 2. ephem. Germ. obs. 195.* laudatum ab Illustri *Bartholino* tum alibi, tum præcipuè *dissert. de transplant. morbor. pag. 18.* De *Linariæ* viribus item legi meretur *B. Rolfini. Epit. aff. particul. l. 3. c. 22. p. 328.* De *scrophulariæ* internâ & externâ efficacîâ, *Heerius obs. 20. p. 244.* ut carlinam & persicariam, aliaque *Helmontio* deprecata, cingulum ex helleboro, vel helleborastro, & similia in proscenium non adducamus.

Astringendi virtute præter jaspidem, lapidem hæmatitem, carneolum, Θ lum cyprium, & similia, commendamus *polygonum*, experimento *Dn. D. Præsidis* nobilitatum. Vid. *Ann. 3. Ephem. Germ. obs. 22. pag. 40.*

His, ut putamus, sufficienter ægro instructo, nil restat, quam ut paucis quoque vivendi regimen ordinemus.

IN NATURALI DIÆTA VICTUS eligatur in quantitate mediocris; in qualitatibus refrigerans, temperans & incrassans, in genere $\epsilon\upsilon\chi\upsilon\mu\omicron\varsigma$ καὶ $\epsilon\upsilon\pi\epsilon\pi\eta\omicron\varsigma$. Utatur diætâ plenâ ad vires recuperandas, ita tamen ne $\delta\epsilon\gamma\alpha\sigma\mu\omicron\nu$ conciliet sangvini. Conveniunt carnes pullorum, avium, leporum & aliæ teneriores, coctæ & assæ. Cumque superfluum foret ordinare examussim culinam, satis fuerit, quæ salubriora, quæ vitanda, edocere. Cordi habeat juscula avenacea, cremorem hordei & similia. Vitentur salita, infumata, exceptis boum linguis delicatioribus, acria, aromatica, piperata. Condimenta ciborum sint acidula magis quàm volatilia, ut sinapi, raphanus rusticanus &c. POTUS sit cerevisia temperatior, qualis est Numburgensis. Præstat verò potus paulò largior ad alvum magis laxandam. Vinum durante fluxu devitetur, extra eundem verò convenit Neccarinum, Rhënanum non adeò generosum, & moderatè haustum.

In VITALI eligatur AER purus, temperatus, ad frigiditatem aliquo modò vergens.

In ANIMALI QUIETI & SOMNO magis indulgendum. ANIMI PATHEMATA sint moderata, animus sit tranquillus, exulet ira, aliæque commotiones majores. ALVUS si plus justo adstricta, sollicitanda victu, infusis & clysteribus emollientibus, in recessu simul roborantibus, sed cautè, ne sinister eventus inde producat, ut celeberrimo *Peirescio*, clystere non satis cautè applicato, ea facta hæmorrhoidum læsio, ut gangræna ad eas partes brevi subnata fuerit, referente in ejus vitâ *Gassendo l. 4. p. 358*. Nihil verò magis dolorem hæmorrhoidum concitat, quàm alvi officium deficiens, nil fluxum magis, quàm fortius adauctum
idem.

DEO TRIUNI GLORIA.

Uàm miserum est in ventre fa-
ces flammare dolorum,
& alveos vitale nectar
transgredi;
Tàm clarum est mediis illas extin-
guere certis,
atque aggeres cohibere rectè
sanguinis.

Tu dum suppetias Archeo ferre la-
boras,
morbi peritus artifex dignè clues.

*Pereximio Dn. Respondenti, Auditori hactenus
assiduo, pio, docto, benevoli affectus tesse-
ram hanc pono*

P R Æ S E S.

DOtes ingenii monstrans, nunc publica scandis
pulpita: propensò applaudo Tibi pectore &
ore,

& voveo, ut patriæ hinc nascatur gloria magna!
αὐτοχρηδίασι adpos.

Augustinus Henricus Faschius,
D. P. P. p. t. Decanus.

NIl morbi est, modo ne metuas, mi nobilis
ECCARD:

Sanguis ab antiquo stemmate ritè fluit.
Sanguinem enim patrium ac animam dum
decoquit alter,

αἷμα πρὸν docto T U legis ingenio.
Sanguineam hinc credo tua tempora docta tiaram
mox decoraturam: Sint rata vota D E O.

*Nobilissimi Dn. Patri sumtus optimè collocanti filio, Dn. Respon-
denti nobili, gratanti ac votivo animo paucula
hec deproperabat*

Joh. Matthæus Juncker /
Jur. Pract. Waltershus.

*Libri thesaurus Tibi sunt pretiosior auro,
Omnibus & gemmis, quas maria ali
tenent.*

*Artem scrutaris, Medicorum arcana requi
ris,*

Libri sunt animæ pabula sola Tuæ.

Arcta Tibi persæpe fuerunt tempora somni,

Versasti egregiâ sedulitate libros.

Sed Tibi quos tulerit tam rara industria fructus,

Ostendit præsens hoc ætuum specimen.

Cum laude ascendis medicam cathedram, Tibi doct

Sermo est de fluxu sanguinis immodico.

Hiscæ tuis nos lætamur successibus, atque,

Fugis ut, optamus, sit Tibi prosperitas.

Dum Patriam repetis nostro divulsus ab ore,

Sit DEUS ipse comes quæque pericla fugans!

Adspicias lætus felici in sorte Parentes,

Incolumem videant Te reducemq; Tui!

His paucis

Gaudium suum ex felici Pereximii Dn. Respondentis in A

Medicâ successu conceptum, amoris vehementiâ il

lecti, unanimi votô testari, prosperumque ad

Patrios lares suscipiendum iter

adprecari voluerunt

Ejusdem

C O N C I V E

F I N I S.